

HU000229147B1

(19) **HU****MAGYARORSZÁG****Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala**(11) Lajstromszám: **229 147**(13) **B1**

SZABADALMI LEÍRÁS

(21) A bejelentés ügyszáma: **P 01 02779**(51) Int. Cl.: **F21V 8/00** (2006.01)(22) A bejelentés napja: **1999. 08. 19.**

(86) A nemzetközi (PCT) bejelentési szám:

PCT/EP 99/06084(40) A közzététel napja: **2001. 12. 28.**(45) A megadás meghirdetésének dátuma a Szabadalmi
Közlöny és Védjegyértésítőben: **2013. 09. 30.**

(87) A nemzetközi közzétételi szám:

WO 0011399

(30) Elsőbbségi adatok:

198 38 388.6	1998. 08. 24.	DE
198 53 956.8	1998. 11. 23.	DE
299 03 847.5	1999. 03. 03.	DE

(73) Jogosult(ak):

Zumtobel Lighting GmbH, Dornbirn (AT)

(72) Feltaláló(k):

Bohle, Markus, Dornbirn (AT)
Fröis, Beatrix, Innsbruck (AT)

(74) Képviselő:

**Weichinger András, DANUBIA Szabadalmi és
Védjegy Iroda Kft., Budapest**

(54)

Lámpa belső terek megvilágítására

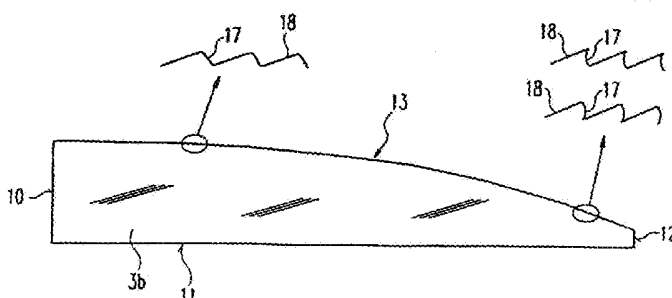
(57) Kivonat

Lámpa belső terek megvilágítására, amelynek legalább egy fényforrása (4) és egy ék alakú fényvezető eleme (3) van, ahol a fényvezető elemnek (3) két ékfelülete (11, 13) legnagyobb távolságánál lévő homlokfelülete fénybelépő felületet (10) képez a fényforrás (4) által kibocsátott fény számára, az első ékfelület (13) a fénybelépő felülettel (10) az azon keresztül besugárzott fényt a másik ékfelület (11) felé reflektáló módon hegyesszöget zár be, és a második ékfelület (11) alkotja a fényvezető elem (3) fénykilépő felületét.

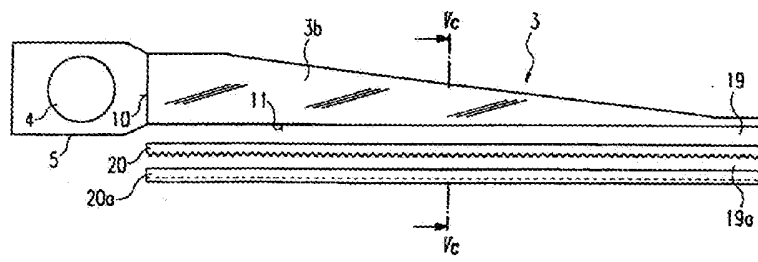
Egy találmány szerinti továbbfejlesztés értelmében a fény reflektálásához az első ékfelületnek (13) fogszakaszai (17) vannak, melyek a fénykilépő felülethez (11) viszonyítva befelé döntöttek; és a fénykilépő felület (11) az ékírányra keresztben egymás mellett húzódó kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.

Egy másik továbbfejlesztés értelmében a fény reflektálásához az első ékfelületnek (13) fogszakaszai (17) vannak, melyek a fénykilépő ékfelülethez (11) viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fényvezető elem (3) fénykilépő ékfelülete (11) előtt attól távközzel (19) elválasztottan egy első átlátszó, lap alakú fényszórótest (20) van elrendezve, amelynek a fénykilépő ékfelülettel (11) ellentétes oldala egymás mellett húzódó kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.

4. ábra

5B. ábra

A találmány tárgya egy lámpa belső terek megvilágítására, amelynek legalább egy fényforrása és egy ék alakú fényvezető eleme van, ahol a fényvezető elemnek a két ékfelület legnagyobb távolságánál lévő homlokfelülete fénybelépő felületet képez a fényforrás által kibocsátott fény számára, az első ékfelület a fénybelépő felülettel az azon keresztül besugárzott fényt a másik ékfelület felé reflektáló módon hegyesszöget alkot, és a második ékfelület alkotja a fényvezető elem fénykilépő felületét. Ilyen lámpákat belső terek megvilágítására alkalmaznak, mégpedig olyan esetekben, ahol a hőtermelő fényforrás lehetőleg a megvilágítandó helyiségen kívül kell, hogy elhelyezésre kerüljön.

Ilyen lámpáknál egy fényforrás fényét oldalt egy fénybelépő nyíláson keresztül csatolják be a fényvezető elembe. A fényvezető elem oldalfalaival lényegében párhuzamosan kiterjedő fény az anyag megválasztott törésmutatótól függően a fényvezető elem oldalfelületén teljesen reflektálódik, mint ahogy az fényvezetés technikában ismeretes. Azért, hogy a tér megvilágítását elérjék, a fényt megfelelő módon a fényvezető elem egyik oldalfalán vezetik ki.

Fénygyűjtő és fényszóró optikai berendezést ismertet a DE-OS 29 42 655 számú leírás. Ez a berendezés optikai jelzések háttérvilágítására szolgál, és ennek megfelelően úgy van kialakítva, hogy lehetőleg egyenletes fénysugarat bocsásson ki minden irányba. Ebből a célból a fényvezető elem egy fényáteresztő szórófelülettel, valamint egy, a szórófelülettel szemben fekvő és befelé reflektáló oldalfelülettel van ellátva. A fénynek a fényvezető elemből történő kivezetésére a reflektáló oldalfelület lépcsőkkel rendelkezik, amelyek egymáshoz képest szögben elrendezett szakaszokkal vannak összekapcsolva. Amennyiben ilyen szögben elrendezett szakaszra érkezik a fény, az oly módon kerül átirányításra, hogy az a fényvezető elemet a szórófelületen keresztül hagyja el.

Ez a berendezés nem alkalmas térvilágítására, mivel a feldurvított szórófelület révén a fény össze-vissza és különböző irányokba megtörve kerül továbbításra, és bizonyos irányokban blende effektusok léphetnek fel. Éppen helyiségek világítására szolgáló lámpáknál nagyon gyakran kívánatos, hogy a fény a fényvezető elemet csak egy viszonylag szűk, előre meghatározott szögtartományban hagyja el.

További világítótest, ill. lámpa elrendezés ismeretes a WO 95/12782 számú leírásból. Az ott ismertetett berendezés elsősorban háttérvilágításra szolgál elektronikus kijelzők

ernyők, például LCD képernyők esetén. Ez a berendezés fényforrással, egy lényegében lap alakú fényvezető elemmel, fénybelépő felülettel, valamint egy, a fényvezető elem oldalfelületén elrendezett mikroprocesszorral rendelkezik. Az egyes mikroprizmák ennél az elrendezésnél rendelkeznek a fényvezető elem oldalfalával optikailag összekapcsolt fénybelépő felülettel, egy, ezzel párhuzamosan elrendezett fénykilépő felülettel és legalább egy oldalfelülettel a fénybelépő és a fénykilépő felületek között, amelyek úgy vannak megdöntve, hogy ezen mikroprizmák oldalfelületére érkező fény úgy kerül refrlektálásra, hogy az a mikroprizma fénykilépő felületét lényegében a fényvezető elem oldalfelületére merőlegesen hagyja el. A fényvezető elem anyaga, valamint a mikroprizmák anyaga azonos vagy hasonló töréssindexszel rendelkeznek, és így a fény a fényvezető elemből problémamentesen tud a mikroprizmán belépni, amellett a mikroprizmák is hosszúka alakúak lehetnek és akár a fényvezető elem teljes hosszán elnyúlhatnak.

Ennek a megoldásnak egy továbbfejlesztése ismerhető meg az ugyanezen bejelentőtől származó WO 96/21122 számú leírásból. Itt a fényvezető elem és a mikroprizma elrendezés oldalala között egy réteg van, mégpedig olyan anyagból, amelynek alacsonyabb a töréssindexe, mint magának a fényvezető elemnek. Ez a réteg megakadályozza, hogy a fény nagy beesési szöggel tudjon belépni a mikroprizmába. A WO 96/21122 számú leírásban ismertetett kiviteli példánál (1c. ábra) a fényvezető elem ék alakban van kialakítva, hogy a fényforrástól növekvő távolságban a fény kisebb beesési szöggel jusson a fényvezető elemre, amelynél a fény a fényvezető elem oldalfelületén nem teljesen refrlektálódik.

A prizma fő feladata a fent ismertetett berendezésnél abban van, hogy a fényt a fényvezető elemből kivezessék. Ezek bár befolyásolják a környezetbe történő kisugárzást, azonban ez a befolyás azért, hogy a fény tetszőleges szögben tud a prizma belépni, igen redukált. Ezért ezek a megoldások is helyiségek megvilágítására csak nagyon korlátozottan alkalmazhatók.

Kiindulva a technika ismert szintjéből, a találmány feladata egy olyan lámpa létesítése, amely egyszerű módon alkalmas a fényvezető elemmel szállított fényt a megvilágításra célszerű szögtartományban kibocsátani.

A találmány szerint a kitűzött feladatot egy olyan, belső terek megvilágítására alkalmas

- lámpával oldottuk meg, amelynek legalább egy fényforrása és egy ék alakú fényvezető eleme van, ahol a fényvezető elemnek a két ékfelület legnagyobb távolságánál lévő homlokfelülete fénybelépő felületet képez a fényforrás által kibocsátott fény számára, az első ékfelület a fénybelépő felülettel az azon keresztül besugárzott fényt a másik ékfelület felé reflektáló módon hegyesszöget alkot, és a második ékfelület alkotja a fényvezető elem fénykilépő felületét. Egy továbbfejlesztés értelmében a fény reflektálásához az első ékfelület fogszakaszokkal rendelkezik, melyek a fénykilépő felülethez viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fénykilépő felület az ékírányra keresztben egymás mellett fekvő kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.
- 5 A találmány szerinti lámpában alkalmazott fényvezető elem lényegében ék alakú, ahol a két ékfelület legnagyobb távolságban lévő helyén kialakított homlokfelület a fényvezető elem fénybelépő felülete a fényforrásból sugárzott fény számára, míg az első ékfelület a fénybelépő felülettel hegyesszöget, azaz 90° -nál kisebb szöget zár be, úgy, hogy a fénybelépő felületen besugárzott fény a második ékfelület felé kerül reflektálásra, és a második ékfelület a fényvezető elem fénykilépő felülete. Az ék alak révén a fényvezető elem egyenletes sugárzását biztosítjuk a fényvezető elem teljes szélességén, másrészt a fény egyenletes, teljes szélességű kisugárzását a megvilágítás szempontjából szükséges szögtartományban, vakítás nélkül. Járulékosan a fénykilépő felület az ék írányra keresztben, egymás mellett elrendezve kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott, ami a fényvezető elem kisugárzási karakterisztikáját még tovább javítja.
- 10 A fényvezető elem fénykilépő felületének profilírozásán túl előnyös, hogy a fénykilépő felülettől távolságban egy fényszórótest van elrendezve, amelynek a fénykilépő felülettel ellentétes oldala egymás mellett fekvő kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott, és a fényszórótest profilírozása lényegében keresztben fekszik a fénykilépő felület profilírozásával. Ezen fényszórótest révén biztosítható a profilírozás kontúrjának megjelenése.
- 15 A találmány egy további továbbfejlesztése értelmében a fény reflektálásához az első ékfelület fogszakaszokkal rendelkezik, melyek a fénykilépő felülethez viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fényvezető elem fénykilépő felülete előtt egy első átlátszó, lap alakú fényszórótest van távközzel elrendezve, amelynek a fénykilépő felülettel ellentétes oldala egymás mellett húzódo kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.
- 20 A találmány egy további továbbfejlesztése értelmében a fény reflektálásához az első ékfelület fogszakaszokkal rendelkezik, melyek a fénykilépő felülethez viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fényvezető elem fénykilépő felülete előtt egy első átlátszó, lap alakú fényszórótest van távközzel elrendezve, amelynek a fénykilépő felülettel ellentétes oldala egymás mellett húzódo kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.
- 25 A találmány egy további továbbfejlesztése értelmében a fény reflektálásához az első ékfelület fogszakaszokkal rendelkezik, melyek a fénykilépő felülethez viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fényvezető elem fénykilépő felülete előtt egy első átlátszó, lap alakú fényszórótest van távközzel elrendezve, amelynek a fénykilépő felülettel ellentétes oldala egymás mellett húzódo kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.
- 30 A találmány egy további továbbfejlesztése értelmében a fény reflektálásához az első ékfelület fogszakaszokkal rendelkezik, melyek a fénykilépő felülethez viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fényvezető elem fénykilépő felülete előtt egy első átlátszó, lap alakú fényszórótest van távközzel elrendezve, amelynek a fénykilépő felülettel ellentétes oldala egymás mellett húzódo kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.

A találmány különösen előnyös lehetséges megvalósításait az aligénypontokban soroltuk fel.

Az első kiviteli példával ellentétben tehát a fényvezető elem fénykilépő felülete nem profilírozott, hanem a fényvezető elem fénykilépő felülete előtt egy első, átlátszó fény-
5 szórótest van elrendezve bizonyos távolságban, amelynek a fénykilépő felülettel ellenté-
tes oldala egymás mellett fekvő kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott. A
fényszórótest és a fényvezető elem közötti távolság révén kiküszöbölhető, hogy a fény
csak egy meghatározott szögben lép be a fényszórótestbe, aminek következtében a pro-
filírozás hatásossága jelentősen megnő.

10 Analóg módon azzal a megoldással, hogy egy fényszórótest van a fényvezető elem
fénykilépő felületével elrendezve, lehetséges egy további átlátszó fényszórótestet elren-
dezni, amelynek a fénykilépő felülettel ellen-tétes oldala egymás mellett fekvő kiemel-
kedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott, míg a második fényszórótest profilírozása
az első fényszórótest profilírozására lényegében keresztben van elrendezve.

15 A fogszakaszok dőlésszöge a fénykilépő felülethez viszonyítva előnyösen mintegy 30-
50°. Azonkívül a találmány egy továbbfejlesztése esetén ezek a fogszakaszok különösen
a fényvezető elem fényforrással ellentétes oldalán konkáv vagy konvex módon hajlítot-
tan vannak kialakítva úgy, hogy a fényvezető elemből kilépő fény szögtartománya a
fényvezető elem teljes szélességében lehetőleg egyenletesen mintegy 60-90°-os tarto-
20 mányban van a fénykilépő felület síkjához képest.

Továbbá előnyösen a fényvezető elem első ékfelületének fogszakaszai között szakaszok
vannak, amelyek mintegy párhuzamosan a fénykilépő felülettel vagy a fénykilépő felü-
let síkjához viszonyítva kifelé vannak döntve. Ez utóbbi esetben a fénykilépő felület
síkjára vonatkozó dőlésszög kisebb, mint 30°.

25 Előállítási okokból előnyös, ha a fényvezető elemet több egyes részből állítjuk elő.
Ilyen módon, különösen műanyagból történő fröccsöntésnél az egyenetlen lehülésből
származó anyaghibák küszöbölhetők ki a több részből történő előállítással.

A találmány szerinti lámpa egy fényforrással rendelkezhet, amely két fényvezető elem
között van elrendezve, de lehetséges egy fényvezető elemet két fényforrás között elren-
30 dezni.

A találmány egy továbbfejlesztése esetén a fényforrások reflektor elrendezéssel vannak körülvéve, amely biztosítja, hogy a fényforrásból kisugárzott fény teljes mennyisége a fényvezető elembe kerül becsatolásra, és így a lehető legjobb a fénykihasználás.

A találmányt részletesebben kiviteli példák kapcsán, a rajz alapján ismertetjük, ahol az

5	1. ábra	a találmány szerinti egy első kiviteli példája perspektivikus alulnézetben, a
	2. ábra	az első kiviteli példánál alkalmazott lámpába behelyezett fényvezető elem sematikusán, az 1. ábra szerinti A-A vonal mentén vett metszetben, a
10	3. ábra	a lámpába behelyezett fényvezető elem egy harmadik kiviteli példája sematikus ábrázolásban, és szintén az 1. ábra A-A vonalának megfelelő metszetben, a
	4. ábra	a lámpába behelyezett fényvezető elem egy harmadik kiviteli példája sematikus ábrázolásban, szintén az 1. ábrának megfelelő A-A vonal mentén vett metszetben, az
15	5A ábra	a második kiviteli példa szerinti lámpa sematikus ábrázolásban az 1. ábra szerinti A-A vonal mentén vett metszetben, az
	5B ábra	a lámpa harmadik kiviteli példája sematikus ábrázolásban az 1. ábra szerinti A-A vonal mentén vett metszetben, az
20	5C ábra	az 5B ábra szerinti Vc-Vc vonal mentén vett metszet, az
	5D ábra	egy lámpa negyedik kiviteli példája az 1. ábrának megfelelő A-A vonal mentén vett metszet sematikus ábrázolásával, a
	6. ábra	a találmány szerinti lámpa ötödik kiviteli példája az 1. ábrának megfelelő A-A vonal mentén vett metszetben, a
25	7. ábra	a találmány szerinti lámpa hatodik kiviteli példája ugyancsak az 1. ábrának megfelelő A-A vonal mentén vett metszet sematikus ábrázolásában, a
	8. ábra	egy, a lámpa hetedik kiviteli példája felülnézetben, sematikusán ábrázolva, és a

9A-9C. ábrák a lámpa további kiviteli példáit szemléltetik, ugyancsak az 1. ábra szerinti A-A vonal mentén vett metszetben.

Az 1. ábrán látható első kiviteli példánál a lámpa egy mennyezeti lámpa formájában van kialakítva. A bemutatott lámpa egy terem világítására szolgál, amely azonban mind bel-
5 ső lámpaként, mind pedig külső lámpaként alkalmazható. Itt a térvilágítás alatt olyan világításról beszélünk, amely a háttér megvilágítástól különbözik.

Az 1 lámpának 2 lámpatartója két azonos 3a elemből összeállított tárcsa, ill. lap alakú 3 fényvezető elemből két, a 3 fényvezető elem vonatkozásában homlokoldalon elrendezett 4 fényforrásból és mindig egy, a keskeny oldalon elrendezett 5 reflektor elrendezésből
10 áll, amely a 4 fényforrással van azonos oldalon. 4 fényforrásként az 1. ábra szerinti kiviteli példánál egy hosszanti fénycső nyer alkalmazást. Az 1 lámpán továbbá 6 tartószerkezetek vannak az 1 lámpának egy nem ábrázolt tartón, például egy fődémen való rögzítésére, függesztésére. Továbbá az 1. ábrán 7 tartószerkezetek vannak a 3 fényvezető elemeknek a 2 lámpatartón való rögzítésére, és 8 tartószerkezetek az 5 reflektor elren-
15 dezésnek a 2 lámpatartón való oldható rögzítésére. Egyéb részeket, mint például a villamos csatlakozásokat és például kapcsoló szerkezeteket a 4 fényforrás számára az 1. ábrán az egyszerűség kedvéért nem ábrázoltuk.

A lényegében ék alakú 3 fényvezető elem egy 3b fényvezető testből áll, míg a 11, 13 ékfelületek legnagyobb távolságú helyén lévő 10 fénybelépő felület a 4 fényforrásból
20 kibocsátott fény számára biztosít átlépést, amely révén így ezen 10 fénybelépő felület közelében elrendezett 4 fényforrás fénye a 3b fényvezető testbe ismert módon becsatolható. Továbbá az első 13 ékfelület a 10 fénybelépő felülettel hegyesszöget, azaz 90° -nál kisebb szöget zár be. Ezen szerkezeti kialakítás révén a 10 fénybelépő felületre besugárzott fény a fénykilépő felületként szolgáló második 11 ékfelületre reflektálódik, amely-
25 ből a 3b fényvezető testben szállított fény később ismertetett módon kibocsátható. Ezen okból az első 13 ékfelületet reflexiós felületnek nevezhetjük. Az összes, a 2-4. ábrán bemutatott 3b fényvezető test egy sík 11 ékfelülettel, mint fénykilépő felülettel rendelkezik. Mint ahogy a továbbiakban az 5D ábra alapján bemutatjuk, a fénykilépő felület profilírozott is lehet. A 3b fényvezető testnek a 10 fénybelépő felülettel szemben fekvő
30 12 homlokoldala reflektálóan van kialakítva.

A 3b fényvezető test átlátszó anyagból, például üvegből vagy műanyagból áll. Ezen

- anyag törésmutatóját úgy választjuk meg, hogy a kiválasztott fény hullámhossz tartományában, például 400-700 nm vagy akár 250-700 nm tartományban a határszöget meghaladó beesési szögnél, a fény teljes reflexiója következzen be a 3b fényvezető test belsejében. Megfelelő anyagok törésmutatója mintegy 1,45-1,65, előnyösen 1,50-1,60
- 5 nagyságú lehet. Így egy 4 fényforrásból a 10 fénybelépő felületen a 3b fényvezető testbe becsatolt fény – amely lényegében a 3b fényvezető test fénykilépő 11 ékfelületével párhuzamosan kiterül – először ebben az irányban kerül továbbításra a 3b fényvezető test révén, anélkül, hogy azt a fénykilépő 11 ékfelületen keresztül el tudná hagyni.
- Azonkívül a 3b fényvezető test a fénykilépő 11 ékfelülettel szemben fekvően elrendezett 13 ékfelülettel, mint reflexiós felülettel rendelkezik, amelynek síkja a 14, 15 széltartományban lényegében párhuzamos a fénykilépő 11 ékfelülettel, és ezek közötti 16 köz-
- 10 benső tartományban a fénykilépő 11 ékfelületre ferdén helyezkedik el. Ezen 16 közbenső tartománynak a dőlésszöge a fénykilépő 11 ékfelület síkjával előnyösen 5-15°, különösen 6-10°. Ugyanakkor a 3b fényvezető test a 10 fénybelépő felületnél magasabban
- 15 van kialakítva, mint a szemben fekvő 12 homlokoldalon. A 3b fényvezető test 14, 15 széltartományai felfekvő és tartó felületként szolgálnak a 3 fényvezető elem rögzítésére egy 1 lámpában.
- Mint ahogy különösen a 2. és 3. ábrán nagyobb léptékben látható, a 13 ékfelület, azaz a reflektáló felület a 16 közbenső tartományban 17 fogszakaszokkal rendelkezik, amelyek
- 20 a fénykilépő 11 ékfelület síkjához viszonyítva döntöten vannak elrendezve. A 17 fogszakasz α dőlésszöge előnyösen 30-50°-os, de különösen 35-45°-os, miközben a kiválasztott α dőlésszög a 3b fényvezető test anyagának törésmutatójától és a kiválasztott fénytől, ill. annak hullámhosszától függ. Azonkívül a reflexiós 13 ékfelület, vagy legalábbis a 17 fogszakaszok a 16 közbenső tartományban előnyösen teljesen reflektálóan
- 25 vannak kialakítva, hogy így biztosítani lehessen, hogy semmiféle fény ne tudjon ezen kilépni a 3b fényvezető testből a reflexiós 13 ékfelületen keresztül. Ebből a célból a reflexiós 13 ékfelület külső oldala reflektáló anyaggal van bevonva, előnyösen tükrösített.
- A 16 közbenső tartomány 18 szakaszai ezen 17 fogszakaszok között a 2. ábra szerinti kiviteli példánál a fénykilépő 11 ékfelület síkjával párhuzamosan vannak kialakítva. A
- 30 3. ábra szerinti kiviteli példánál viszont a 18 szakaszok ugyancsak β dőlésszöggel döntöttek, és így lényegében cikcakk alakú reflexiós felület alakul ki ebben a 16 közbenső

33

10

20

25

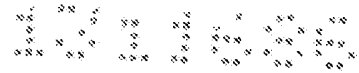
30

fényvezető testből a fénykilépési szögtartomány nagyobb, azaz laposabb kilépési szögek is előállnak, mint a 4 fényforrással ellentétes tartományban. Ezen okból előnyös, ha a 17 fogszakaszok alakját a 3b fényvezető testre keresztirányban megváltoztatjuk.

Mint ahogy a 4. ábra nagyobb léptékben szemlélteti, a 17 fogszakaszok és a 18 szakaszok a 10 fénybelépő felület felé eső tartományban a 2. és 3. ábra szerinti kivitelnek megfelelően vannak kialakítva. A 17 fogszakaszok a fénykilépő 11 ékfelület síkjára viszonyítva a fény kiterítési irányában a 3b fényvezető testben befelé döntöttek, míg a 17 fogszakaszok közötti 18 szakaszok kifelé dőlnek. A 3b fényvezető testnek a 10 fénybelépő felülettel ellentétes tartományában a 17 fogszakaszok konvex vagy konkáv módon vannak hajlítva. Az átmenet az egyenes 17 fogszakaszokból a hajlítottan kialakított fogszakaszokba előnyösen folyamatos.

Továbbá, a dőlésszög megfelelő megválasztásával és az élek formájának kialakításával különböző fénytechnikai effektusok érhetők el, például a fény különböző színekre bontása. Ilyen speciális effektusok különösen reklámozásnál, hirdetésnél nyerhetnek alkalmazást, ill. jelenthetnek különös előnyt.

Példaként egy ilyen 3b fényvezető test méreteit adjuk meg, amely a gyakorlat számára előnyös lehet. Egy már megfelelően ellenőrzött, kipróbált 3b fényvezető test - amely a 2-4. ábrák szerinti kialakítású - mintegy 120-130 mm szélességű és mintegy 16 mm magasságú lehet a 10 fénybelépő felület homlokoldalánál, és 2 mm magasságú lehet a 10 fénybelépő felülettel szemben fekvő 12 homlokoldalánál. A reflexiós 13 ékfelület lapos 14 széltartománya a 10 fénybelépő felület felé eső oldalon mintegy 17-19 mm széles, míg a másik lapos 15 széltartomány szélessége mintegy 10 mm. A reflexiós 13 ékfelület 16 közbenső tartományaiban mintegy ötven 17 fogszakasz által alkotott lépcső van, ahol ezen lépcsők szélessége 2 mm, magassága 0,25-0,30 mm lehet. Ezek a méretek csak mintegy támpontként szolgálnak a lehetséges alkalmazási formák tekintetében, azonban ezeket semmiképpen sem kell korlátoknak tekinteni. Szakember minden további nélkül a mindenkori igényeknek megfelelő optimális 3b fényvezető test méretet választhat meg. A 3b fényvezető test mindenkori hossza az alkalmazott 4 fényforráshoz igazodik. Lehetséges 4 fényforrásként mind hosszanti, mind pedig kerek fényforrások alkalmazhatók, például egyenes vagy hajlított fénycsövek, vagy pontszerű fényforrások, mint amilyenek a villanykörték és egyéb izzók.

A lámpák további kiviteli példáit a sematikus 5A-8. ábrák segítségével szemléltetjük, ahol a lámpák egy vagy több fent ismertetett 3 fényvezető elemmel vannak ellátva, azonban tetszőlegesen más 3 fényvezető elem kialakítások is lehetségesek.

- 5 Az 5A ábra egy olyan lámpát ismertet, ahol egy oldalt elrendezett 4 fényforrás van, amely fénye a 10 fénybelépő felületen csatolódik be a 3 fényvezető elembe, ill. a 3b fényvezető testbe. A fényforrás körül a 4. ábrán csak sematikus jelölt 5 reflektor elrendezés van kialakítva, amely biztosítja, hogy a 4 fényforrás által kibocsátott összes fény a 3b fényvezető testbe becsatolásra kerüljön, és így a lehető legmagasabb fénykihasználást lehessen elérni.
- 10 A 3b fényvezető test fénykilépő 11 ékfelülete előtt még járulékosan egy 20 fényszórótest van elrendezve, amelynek a fénykilépő 11 ékfelülettel ellentétes felülete profilírozott. Ilyen 20 fényszórótest szolgál a 3b fényvezető testből kilépő fény 1 lámpa hosszirányában történő elosztására. Ezt a profilírozást hosszanti hornyok vagy beöblösödések, és közöttük futó kiemelkedések alkotják. A kiemelkedések előnyösen háromszög keresztmetszetűek és előnyösen az 1 lámpa hossz tengelye irányában húzódnak.
- 15 A háromszög csúcsok szöge például kb. 140° lehet. A kiemelkedések keresztmetszete természetesen másmilyen is lehet, például trapéz alakú, prizma alakú vagy lekerekített.
- 20 A 20 fényszórótest előnyösen – mint ahogy az 5A ábra mutatja – a 3b fényvezető test fénykilépő 11 ékfelületétől 19 távkozzal elválasztottan van elrendezve. Ezen konstrukciós intézkedés révén fény csak a 19 távközon keresztül lép be a 20 fényszórótestbe, amely fény már a kívánt módon a 3b fényvezető test 17 fogszakaszai révén keresztirányban már blendézett, és a 20 fényszórótest fénytechnikailag a 3b fényvezető testről le van kapcsolva, így a 3b fényvezető test és a 20 fényszórótest prizma szerkezet hatása nem adódik össze, és így lényegesen egyszerűbben méretezhető.
- 25 A gyakorlatban egyetlen 20 fényszórótest alkalmazása esetén meghatározott szögben láthatók a profilírozás kontúrjai. Ez a hatás egy járulékos második 20a fényszórótest alkalmazásával kiküszöbölhető, ahol a járulékos 20a fényszórótest profilírozása merőleges vagy legalább is keresztirányú a 20 fényszórótest profilírozására. Ebben az esetben a fény egyenletesen átkeveredik. Az 5B. ábra szerinti kiviteli példánál tehát az első 20
- 30 fényszórótest alatt – amelynek beöblösödései és kiemelkedései az 1 lámpára keresztirányúak – egy második 20a fényszórótest van elrendezve, amelynek profilírozása viszont

hosszirányban fut. A két 20, 20a fényszórótest profilírozásának különböző iránya az 5C ábrán is látható, ahol az 1 lámpa hosszirányban metszetben látható az 5B ábra szerinti Vc-Vc vonal mentén.

Előnyösen a két 20, 20a fényszórótest között egy további 19a távköz van kiképezve.

- 5 Amennyiben a két 20, 20a fényszórótest közvetlenül egymáson fekszen, az éleken zavaró effektusok lépnének fel, mivel ott nem következik be fénytörés. Bár a két 20, 20a fényszórótest egymáson fekvése ezen effektus kiküszöbölésével is megvalósítható, ez azonban nagyobb ráfordítást és a profilírozás bonyolultabb kialakítását igényelné. A 19, 19a távközök légrései helyett lehetséges más törésindexű anyag alkalmazása is.

- 10 Két profilírozás együttes alkalmazására egy előnyös kiviteli példa látható az 5D ábrán. Itt a fénykilépő 11 ékfelület maga rendelkezik egy profilírozással, és így helyettesíti a 20, 20a fényszórótestek egyikét. A 20 fényszórótestnek közvetlenül a 3b fényvezető testbe történő beépítési lehetősége természetesen az 5A ábra szerinti megoldásnál is lehetséges. Továbbá lehetséges a különböző módon beállított profilírozású 20, 20a fényszórótestek felcserélése is.

- Mint ahogy a 6. ábra szemlélteti, a 3 fényvezető elemet úgy is kialakítható, hogy az két 4 fényforrás között legyen alkalmazható. Ebben az esetben a 3 fényvezető elem elvileg két fényvezető elemből tevődik össze, mégpedig két olyan fényvezető elemből, amelyek a 2-4. ábrán láthatók. Ezek a fényvezető elemek azután a 10 fénybelépő felületükkel szemben fekvő keskenyebb 12 homlokoldaluknál vannak összekapcsolva egy elemnél.
- 20 Ebben az esetben a 3b fényvezető test közepén lévő lapos 15 széltartományára nincs feltétlenül szükség, azonban például különleges hatás elérése céljából alkalmazható, például egy középső sötétebb tartománnyal, ami érdekes fényhatást ébreszthet.

- Mindkét 4 fényforrás természetesen az 5A-5C ábrákon bemutatott 5 reflektor elrendezéssel lehet ellátva, hogy a teljes kibocsátott fényt a 3b fényvezető testbe becsatolja.
- 25 Azonkívül lehetséges ennél a kivitelnél az 1 lámpát úgy kialakítani, hogy a 3b fényvezető test fénykilépő 11 ékfelülete profilírozással van ellátva, vagy legalább egy 20, 20a fényszóróteste van.

- A következő, 7. ábrán bemutatott kiviteli példánál az 1 lámpa közepén elrendezett 4 fényforrással és a fényforrástól két oldalt elrendezett 3 fényvezető elemekkel rendelkezik.
- 30 A 4 fényforrásból a fény két oldalra, mindig a 4 fényforrás felé néző 10 fénybelépő

felületeken keresztül kerül a 3 fényvezető elemekbe becsatolásra. A 4 fényforrás ebben az esetben is egy nem ábrázolt 5 reflektor elrendezéssel lehet ellátva. A 3b fényvezető testeknek a 4 fényforrással ellentétes 12 homlokoldalai mindig reflektálóan vannak kialakítva, hogy a fényt a 3 fényvezető elemekben tartsák. Maguk a 3 fényvezető elemek az 5 5A-5D ábrákon bemutatott kivitel szerint készülhetnek.

A 8. ábrán az 1 lámpa egy speciális kiviteli példája látható felülnézetben.

4 fényforrásként itt egy gyűrű alakú 4 fényforrást, például egy körgyűrű formájában meghajlított fénycsövet alkalmazunk. Ezen a 4 fényforráson, azaz gyűrűn belül és kívül lényegében egy-egy kör alakú 3 fényvezető elem van elrendezve. A 8. ábrán jelölt B-B 10 vonal mentén vett metszeten látható, hogy ez az 1 lámpa a 6. és 7. ábrák szerinti lámpák kombinációja, ahol a 7. ábra szerinti közös 4 fényforrás helyett a 6. ábra szerinti közös fényforrás kerül alkalmazásra. A profilírozást ennél a kivitelnél koncentrikus kör mentén elrendezett kiemelkedések és beöblösödések alkotják.

A 8. ábra szerinti kiviteli változat módosítása esetén lehetséges pontszerű 4 fényforrás 15 alkalmazása is, amelyet körgyűrű alakú vagy díszkosz alakú 3 fényvezető elem vesz körül. Ez a kialakítás keresztmetszetét tekintve megfelel a 7. ábra szerinti lámpa keresztmetszetnek.

A fent ismertetett lehetőségekből látható, hogy a találmány szerinti 1 lámpa 3 fényvezető eleme a legkülönbözőbb kivitelek megvalósítására alkalmas, és a szakember minden 20 további nélkül a bejelentésben nem ismertetett lehetőségeket is találhat megfelelő lámpa kialakítására. Lehetséges például üreges henger alakú fényvezető elemet alkalmazni, ahol a fény azután egy gyűrű alakú 4 fényforrásból kerül a 3b fényvezető testbe becsatolásra.

Végül a 9A-9C. ábrák szerinti kivitel esetén egy további megoldást ismertetünk a 3 25 fényvezető elem tekintetében.

Különösen előállítási okokból előnyös a 3 fényvezető elem többrészes felépítése. Mivel különösen műanyag fröccsöntéssel történő gyártásnál a termék egyenletes falvastagsága egyenletes hűtéssel biztosítható, a feszültségek vagy akár anyaghibák kiküszöbölésére lehetőség van a 3b fényvezető test többrészes alapszerkezetként történő előállítására.

30 A 9B. ábrán például egy 3b fényvezető test három egymáson fekvő 21a, 21b, 21c réteg-

296

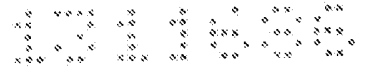
A 9C. ábrán látható 3b fényvezető test hasonló módon egy mintegy V alakú profilból van kialakítva, amely két 21a, 21b réteg részéből van felépítve. A közöttük kialakuló 22 üreges tér megfelelő közeggel van kitöltve.

Hivatkozási jelek listája:

10	1 lámpa
	2 lámpatartó
	3 fényvezető elem
	3a elem
	3b fényvezető test
15	4 fényforrás
	5 reflektor elrendezés
	6, 7, 8 tartószerkezet
	10 fénybelépő felület
	11 ékfelület
20	12 homlokoldal
	13 ékfelület
	14, 15 széltartomány
	16 közbenső tartomány
	17 fogszakasz
25	18 szakasz
	19, 19a távolság
	20, 20a fényszórótest
	21a, 21b, 21c réteg
	22 üreses tér

Szabadalmi igénypontok

1. Lámpa (1) belső terek megvilágítására, amelynek
- legalább egy fényforrása (4) és
 - egy ék alakú fényvezető eleme (3) van, ahol
- 5 - a fényvezető elemnek (3) két ékfelülete (11, 13) legnagyobb távolságánál lévő homlokfelülete fénybelépő felületet (10) képez a fényforrás (4) által kibocsátott fény számára,
- az első ékfelület (13) a fénybelépő felülettel (10) az azon keresztül besugárzott fényt a másik ékfelület (11) felé reflektáló módon hegyesszöget zár be,
- 10 - a második ékfelület (11) alkotja a fényvezető elem (3) fénykilépő felületét, *azzal jellemezve*, hogy a fény reflektálásához az első ékfelületnek (13) fogszakaszai (17) vannak, melyek a fénykilépő felülethez (11) viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fénykilépő felület (11) az ékirányra keresztben egymás mellett húzódó kiemelkedésekkel és beöblösödésekkel profilírozott.
- 15 2. Az 1. igénypont szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fényvezető elem (3) profilírozott fénykilépő ékfelületétől (11) távolságban egy átlátszó fényszórótest (20a) van elrendezve, amelynek a fénykilépő ékfelülettel (11) ellentétes oldala egymás mellett fekvő kiemelkedésekkel és beöblösödésekkel profilírozott, és a fényszórótest (20a) profilírozása lényegében keresztben húzódik a fénykilépő ékfelület (11) profilírozására (20).
- 20 3. Lámpa belső terek megvilágítására, amelynek
- legalább egy fényforrása (4) és
 - egy ék alakú fényvezető eleme (3) van, ahol
- a fényvezető elemnek (3) a két ékfelület (11, 13) legnagyobb távolságánál lévő homlokfelülete (10) fénybelépő felületet (10) képez a fényforrás (4) által kibocsátott fény számára,
- 25 - az első ékfelület (13) a fénybelépő felülettel (10) az azon keresztül besugárzott fényt a másik ékfelület (11) felé reflektáló módon hegyesszöget zár be,
- a második ékfelület (11) alkotja a fényvezető elem (3) fénykilépő felületét, *azzal jellemezve*, hogy a fény reflektálásához az első ékfelületnek (13) fogszakaszai (17)
- 30 vannak, melyek a fénykilépő ékfelülethez (11) viszonyítva befelé döntöttek; és hogy a fényvezető elem (3) fénykilépő ékfelülete (11) előtt attól távközzel (19) elválasztottan

egy első átlátszó, lap alakú fényszórótest (20) van elrendezve, amelynek a fénykilépő ékfelülettel (11) ellentétes oldala egymás mellett húzódó kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott.

4. A 3. igénypont szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fénykilépő ékfelület (11) előtti első fényszórótesthez (20) képest kiegészítésképpen egy második fényszórótest (20a) van elrendezve, amelynek a fényvezető elem (3) fénykilépő ékfelületével (11) ellentétes oldalán egymás melletti kiemelkedésekkel és beöblösődésekkel profilírozott, és a második fényszórótest (20a) profilírozása lényegében merőleges az első fényszórótest (20) profilírozására.
5. Az 1-4. igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fogszakaszok (17) fénykilépő ékfelület (11) síkjával bezárt dőlésszöge (α) 30-50°.
6. Az 1-5. igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fogszakaszok (17) konkáv vagy konvex kialakításúak.
7. Az 1-⁶~~5~~ igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy az első ékfelület (13) fogszakaszai (17) között a fénykilépő ékfelület (11) síkjával párhuzamos vagy ahhoz képest kifelé döntött szakaszok (18) vannak kialakítva.
8. A 7. igénypont szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a szakaszok (18) dőlésszöge (β) a fénykilépő felület (11) síkjára kisebb, mint 30°.
9. Az 1-8. igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fénykilépő ékfelület (11) és/vagy a fényszórótest (20, 20a) profilírozását lényegében hosszanti vagy körkörös recézet alkotja közöttük fekvő kiemelkedésekkel, amelyek keresztmetszete háromszög, trapéz, prizma vagy lekerekített alakú.
10. Az 1-9. igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fényvezető elem (3) legalább két részből van összeállítva.
11. A 10. igénypont szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fényvezető elem (3) több, egymás felett elrendezett rétegből (21a-21c) áll.
12. A 10. igénypont szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fényvezető elem (3) egy profilos részből áll, amelynek üreges tere (22) átlátszó anyaggal van feltöltve.
13. A 10. igénypont szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a fényvezető elem (3) egy

átlátszó anyagú tartóelemből áll, amely a fényvezető elem (3) kialakítására alkalmas műanyaggal van körülöntve.

14. Az 1-13. igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a lámpának (1) két fényvezető elem (3) között elrendezett fényforrása (4) van.

5 15. Az 1-13. igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy a lámpának (1) amely két fényforrás (4) között elrendezett fényvezető eleme (3) van.

16. Az 1-15. igénypontok bármelyike szerinti lámpa, *azzal jellemezve*, hogy minden egyes fényforrásnak (4) a fényforrás (4) által sugárzott fényt a fényvezető elembe (3) csatoló reflektor elrendezése (5) van.

10

A meghatalmazott:

16 oldal elválasztó igénypontokkal (16 db igénypont)

1/5 - 5/5 vörös lapok 1-3C ábrákkal

h
2023.03.25

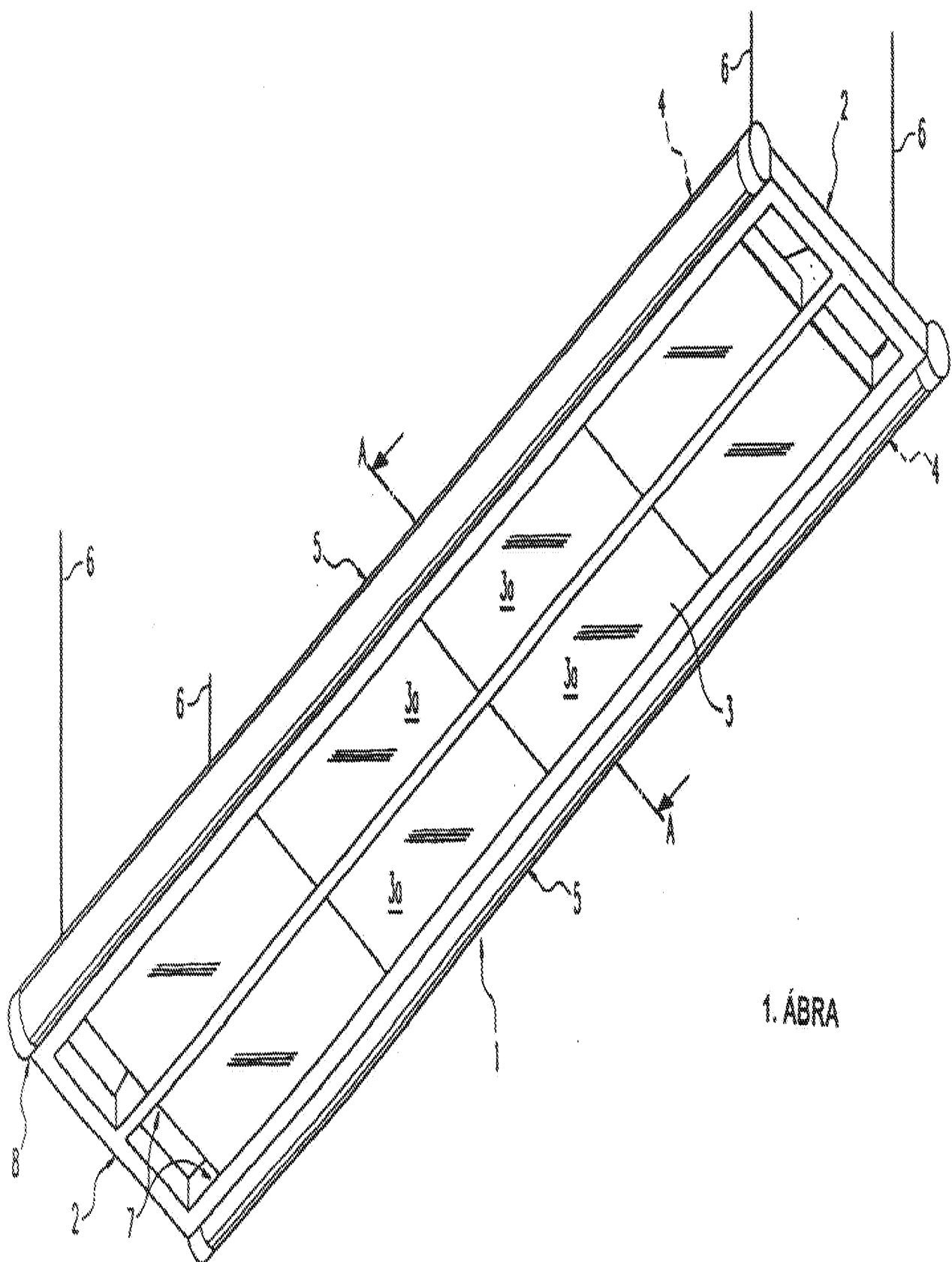
Somogyi Gergő

szabadalmi elbíráló

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

+36/1/474-58-47

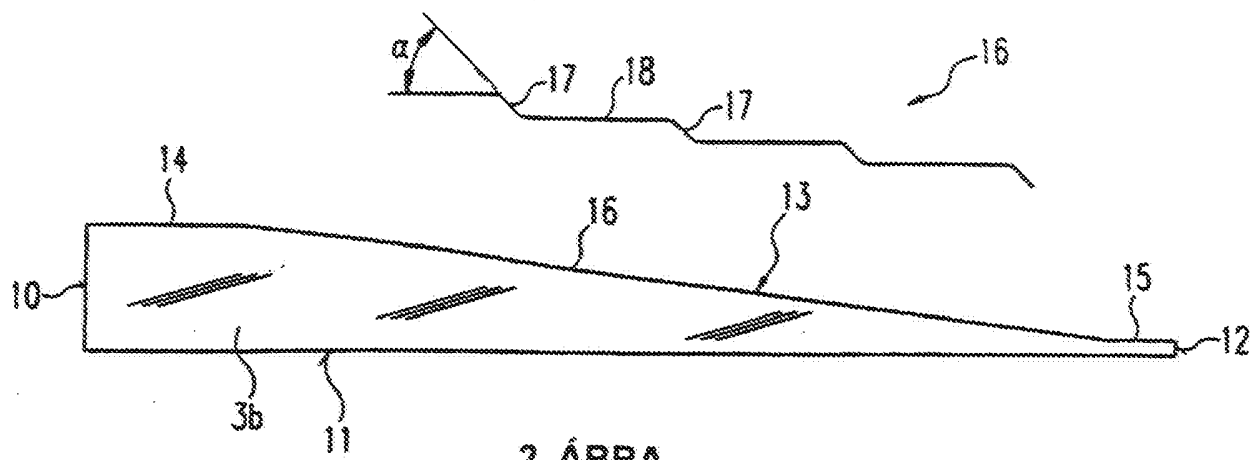
gergo.somogyi@hipo.gov.hu

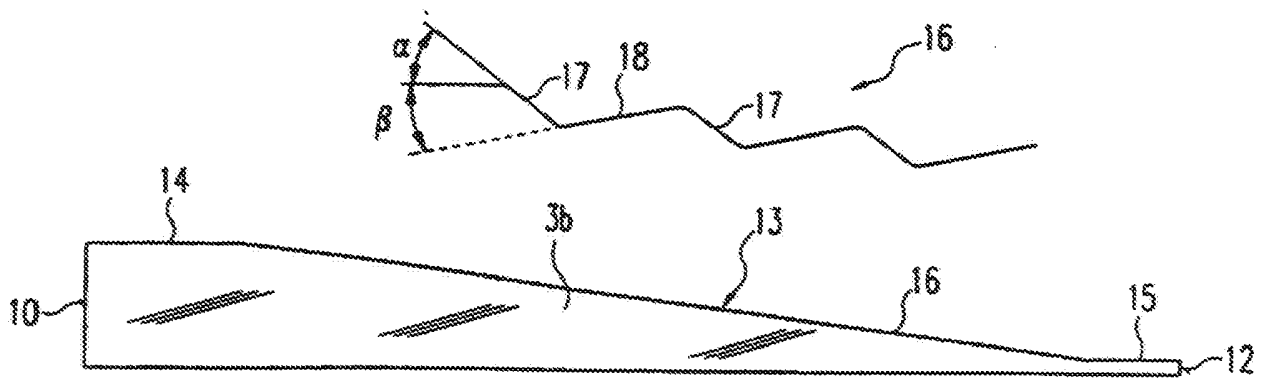
1. ÁBRA

Megadás alapjául
szolgáló változat

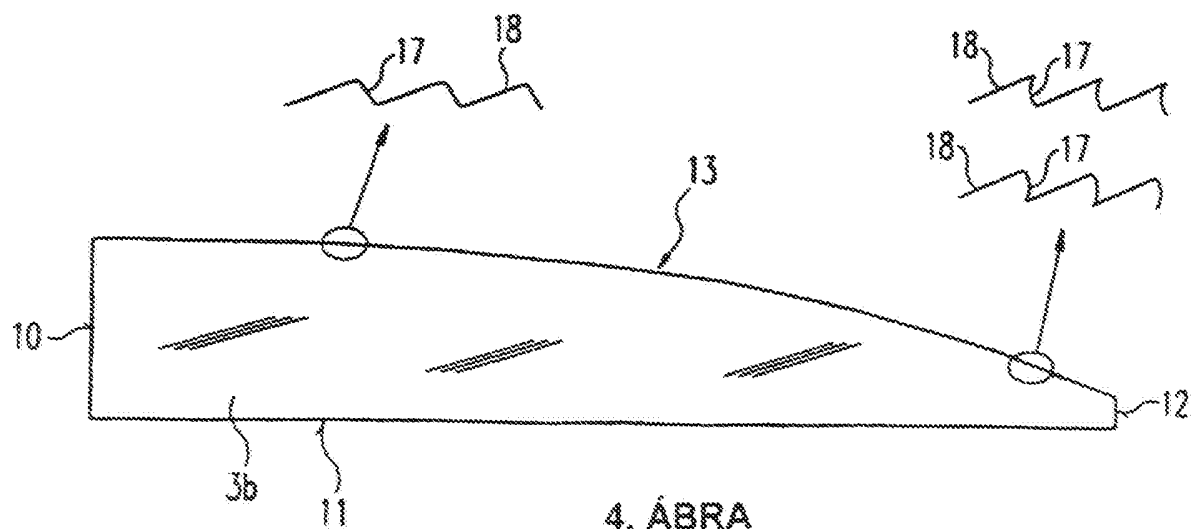
2/5

2. ÁBRA

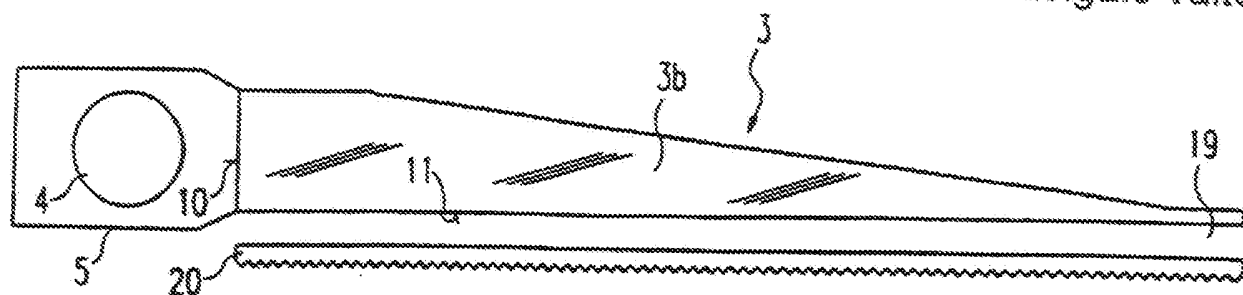

3. ÁBRA

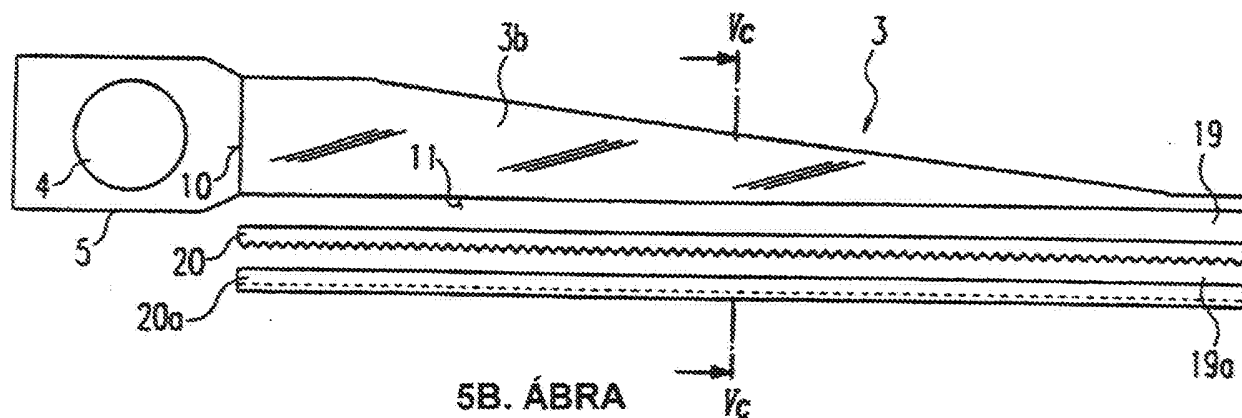

4. ÁBRA

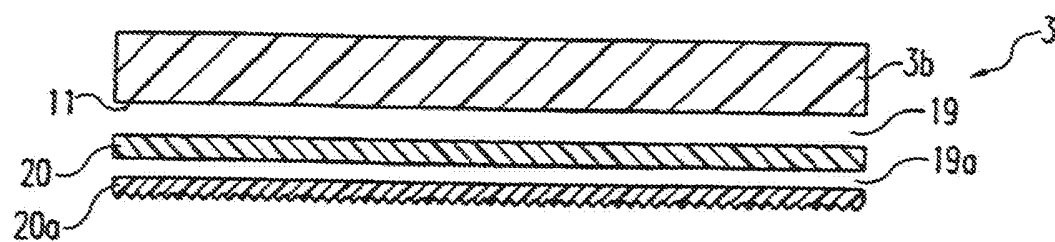
3/5

Megadás alapjául
szolgáló változat

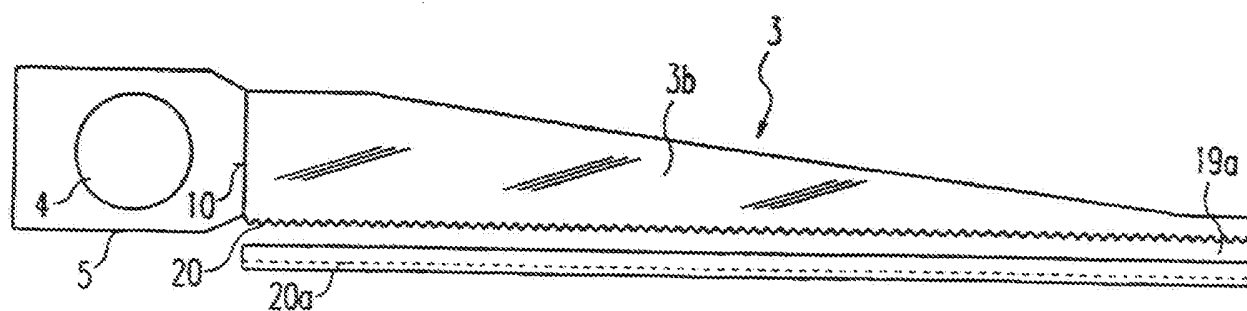
5A. ÁBRA

5B. ÁBRA

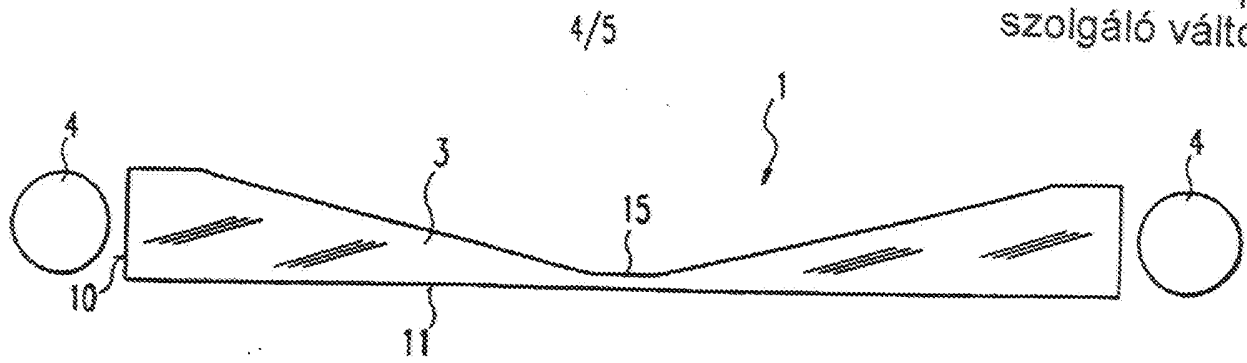

5C. ÁBRA

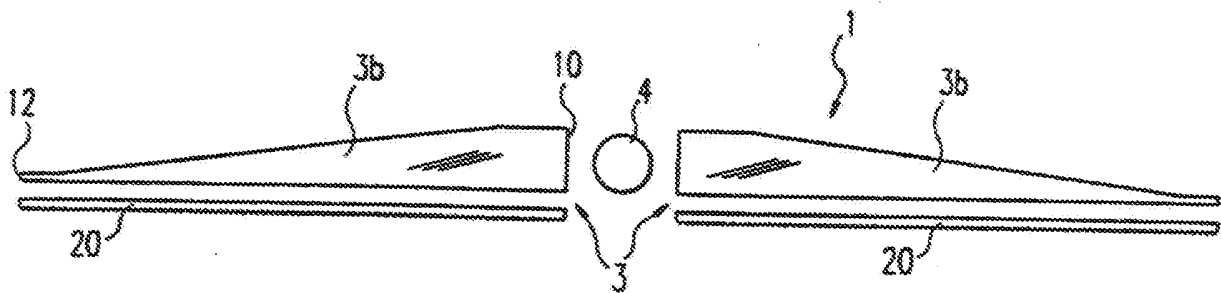

5D. ÁBRA

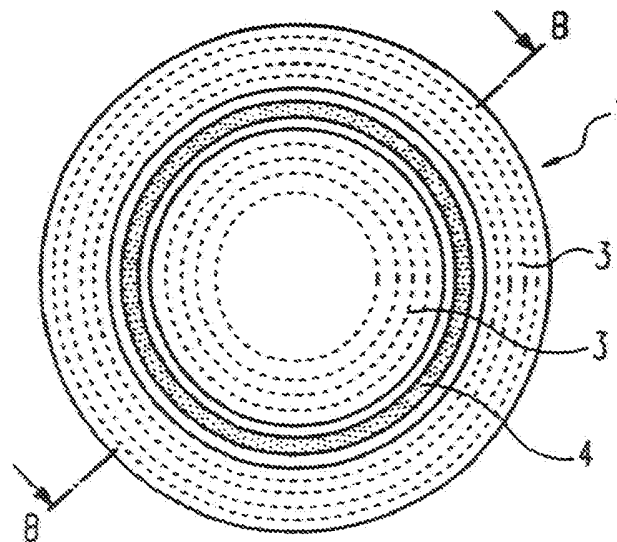
Megadás alapjául
szolgáló változat

6. ÁBRA

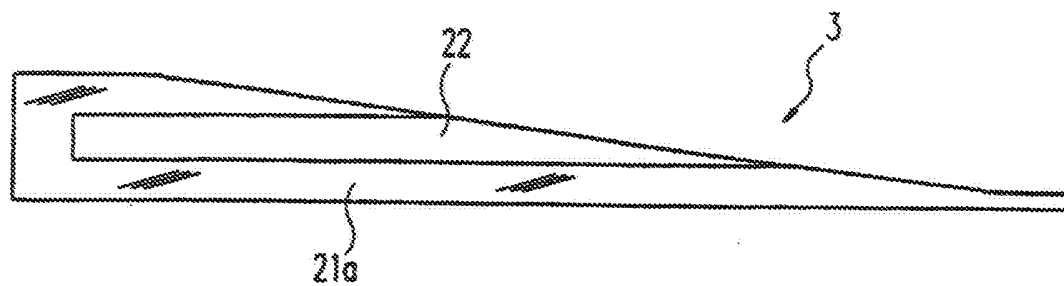
7. ÁBRA

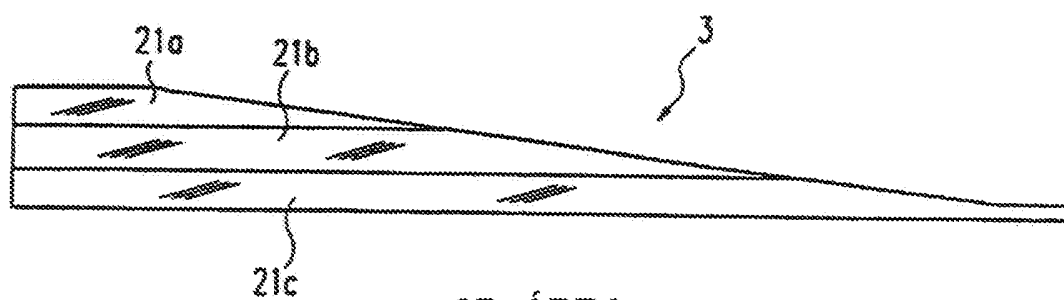
8. ÁBRA

5/5

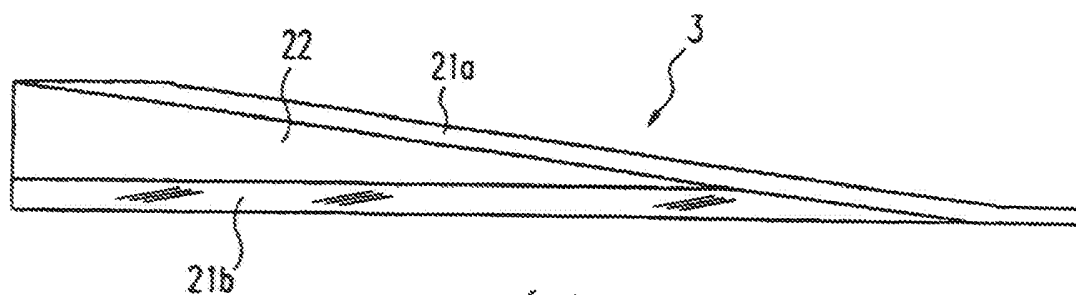
Megadás alapjául
szolgáló változat

9A. ÁBRA

9B. ÁBRA

9C. ÁBRA